COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.6.2021
COM(2021) 321 final

2021/0154 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Portugaliei

{SWD(2021) 146 final}

2021/0154 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Portugaliei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență[1], în special articolul 20,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Pandemia de COVID-19 a avut un impact perturbator asupra economiei Portugaliei. În 2019, produsul intern brut pe cap de locuitor (PIB-ul pe cap de locuitor) al Portugaliei a fost de 67 % din media UE. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2021, PIB-ul real al Portugaliei a scăzut cu 7,6 % în 2020 și se preconizează o scădere cumulată de 3,9 % în perioada 2020-2021. Printre problemele de lungă durată cu impact asupra performanței economice pe termen mediu se numără stocurile mari ale datoriei externe, private și publice, precum și creșterea slabă a productivității; în plus, deficiențele în materie de investiții îngreunează participarea la oportunitățile oferite de tranziția verde și cea digitală și valorificarea deplină a acestora.

(2) La 9 iulie 2019 și la 20 iulie 2020, Consiliul a adresat recomandări Portugaliei în contextul semestrului european. În special, Consiliul a recomandat să se ia toate măsurile necesare pentru a combate în mod eficace pandemia, pentru a îmbunătăți calitatea finanțelor publice acordând prioritate cheltuielilor care stimulează creșterea economică, pentru a consolida reziliența sistemului de sănătate și pentru a asigura accesul egal la servicii de sănătate și de îngrijire pe termen lung de calitate. Consiliul a recomandat, de asemenea, îmbunătățirea nivelului general al competențelor populației (cu accent pe competențele digitale și pe asigurarea unui număr mai mare de absolvenți cu specializări în domenii legate de știință, tehnologie, inginerie și matematică), evidențiind și necesitatea de a se sprijini crearea de locuri de muncă de calitate și de a se reduce segmentarea pieței forței de muncă. Consiliul a recomandat, de asemenea, Portugaliei să îmbunătățească eficacitatea și caracterul adecvat al plaselor de siguranță socială și să garanteze o protecție socială și un sprijin pentru venit care să fie suficiente și eficace. Acesta a recomandat concentrarea investițiilor asupra tranziției verzi și a celei digitale, în special asupra inovării, a transportului

[1] JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

feroviar și a infrastructurii portuare, asupra tranziției către emisii scăzute de dioxid de carbon și a tranziției energetice, precum și asupra extinderii interconexiunilor energetice, ținând seama de disparitățile regionale. În plus, Consiliul a recomandat punerea în aplicare a unor măsuri pentru a asigura accesul firmelor la lichidități în contextul pandemiei, pentru a concentra proiectele de investiții publice la începutul perioadei și pentru a promova investițiile private menite să stimuleze redresarea economică. În fine, Consiliul a recomandat realizarea de reforme pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru a reduce barierele administrative și de reglementare rezultate din acordarea de licențe, și reducerea restricțiilor de reglementare în profesiile reglementate, precum și sporirea eficienței instanțelor administrative și fiscale și a procedurilor de insolvență și de recuperare. În urma evaluării progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a acestor recomandări specifice țării până la momentul transmiterii planului de redresare și reziliență, Comisia constată că a fost pusă în aplicare pe deplin, în conformitate cu clauza derogatorie generală, recomandarea privind luarea tuturor măsurilor necesare pentru a combate în mod eficace pandemia, pentru a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. S-au înregistrat progrese substanțiale în ceea ce privește recomandarea privind punerea în aplicare a măsurilor temporare menite să asigure accesul firmelor la lichidități, în special al întreprinderilor mici și mijlocii.

(3) La 2 iunie 2021, Comisia a publicat o analiză aprofundată, efectuată în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[2], cu privire la Portugalia. În urma analizei efectuate, Comisia a concluzionat că Portugalia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice legate de stocurile mari ale datoriei externe nete, de nivelul datoriei publice și private și de nivelul constant ridicat al creditelor neperformante, în contextul unei creșteri scăzute a productivității.

(4) [Potrivit Recomandării Consiliului privind politica economică a zonei euro, statele membre din zona euro au fost invitate să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor de redresare și reziliență, pentru a asigura, printre altele, o orientare politică menită să sprijine redresarea, precum și să îmbunătățească în continuare convergența, reziliența și creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. Consiliul a recomandat, de asemenea, consolidarea cadrelor instituționale naționale, asigurarea stabilității macrofinanciare și finalizarea UEM, precum și întărirea rolului internațional al monedei euro.] [If the Council recommendation is not adopted by the time of the CID adoption, please remove the recital].

(5) La 22 aprilie 2021, Portugalia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. Transmiterea planului de redresare și reziliență a avut loc în urma unui proces de consultare care s-a desfășurat în conformitate cu cadrul juridic național și la care au participat autoritățile locale și regionale, partenerii sociali, organizațiile societății civile, organizațiile de tineret și alte părți interesate relevante. Asumarea la nivel național a planurilor de redresare și reziliență stă la baza implementării cu succes a acestora, a impactului lor de durată la nivel național și a credibilității acestora la nivel european. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de

[2] Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat.

(6) Planurile de redresare și reziliență ar trebui să urmărească obiectivele generale ale Mecanismului de redresare și reziliență instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241 și ale Instrumentului de redresare al UE instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului[3] pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Acestea ar trebui să promoveze coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii prin contribuția la cei șase piloni menționați la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(7) Implementarea planurilor de redresare și reziliență ale statelor membre va constitui un efort coordonat de investiții și reforme în întreaga Uniune. Prin implementarea coordonată și simultană a acestor reforme și investiții și prin punerea în aplicare a proiectelor transfrontaliere, aceste reforme și investiții se vor consolida reciproc și vor genera efecte de propagare pozitive în întreaga Uniune. Prin urmare, aproximativ o treime din impactul mecanismului asupra creșterii și a creării de locuri de muncă în statele membre va rezulta din efectele de propagare din alte state membre.

Un răspuns echilibrat care să contribuie la cei șase piloni

(8) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (a) și cu secțiunea 2.1 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență reprezintă, în mare măsură (nota A), un răspuns cuprinzător și echilibrat în mod adecvat la situația economică și socială, contribuind astfel în mod corespunzător la toți cei șase piloni menționați la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2021/241, ținând seama de provocările specifice cu care se confruntă statul membru în cauză, de alocarea financiară care i-a fost atribuită și de sprijinul sub formă de împrumut solicitat.

(9) Planul include măsuri care contribuie la toți cei șase piloni, iar un număr semnificativ de componente ale planului abordează mai mulți piloni. Astfel, se asigură faptul că fiecare pilon este abordat în mod cuprinzător și coerent. În plus, având în vedere provocările specifice cu care se confruntă Portugalia, se consideră că atenția deosebită acordată creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii și procentele globale alocate între cei șase piloni sunt echilibrate în mod adecvat.

(10) Planul prevede adoptarea unei game largi de măsuri legate de climă, aproximativ trei sferturi dintre toate componentele contribuind la tranziția verde. Printre aceste măsuri se numără creșterea eficienței energetice a clădirilor, decarbonizarea industriei și adaptarea la schimbările climatice. Planul abordează provocările legate de domeniul digital în mai multe domenii; aproximativ jumătate din toate componentele contribuie la îndeplinirea acestui obiectiv, incluzând digitalizarea serviciilor publice și adoptarea tehnologiilor digitale pentru a promova antreprenoriatul, precum și expansiunea întreprinderilor în vederea stimulării tranziției digitale în sectorul producției. Pentru a aborda provocările legate de lipsa competențelor digitale, planul include măsuri de modernizare a educației, precum și a sistemelor de educație și formare profesională, printre altele, pentru a oferi calificări relevante pentru piață, pentru a spori relevanța învățării în rândul adulților și numărul de absolvenți de cursuri în domeniul științei, al

[3] Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433I , 22.12.2020, p. 23).

tehnologiei, al ingineriei, al artelor și al matematicii (STEAM), cu un accent deosebit pe domeniul IT.

(11) Planul acoperă în mod cuprinzător al treilea pilon al creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, aproape toate componentele contribuind în mod direct la acesta. Coeziunea economică, productivitatea și competitivitatea sunt acoperite în mod direct de aproape toate componentele planului, fiind abordate diverse provocări interconectate, cum ar fi promovarea creșterii durabile și a adaptării la schimbările climatice, furnizarea universală de servicii sociale, contribuția la inovare, la noile tehnologii și la decarbonizare, dematerializarea serviciilor publice și contribuția la finanțarea întreprinderilor și la dezvoltarea piețelor de capital. Dimensiunile coeziunii sociale și teritoriale sunt strâns interconectate, în special în regiunile portugheze mai puțin dezvoltate. Autoritățile regionale și locale sunt îndemnate să joace un rol central în furnizarea diferitelor servicii comunitare, asigurând o acoperire teritorială largă, în domenii precum locuințele sociale, grădinițele și îngrijirea copiilor preșcolari, educația, furnizarea de asistență medicală, serviciile de îngrijire pe termen lung și centrele de îngrijire socială de zi pentru persoanele în vârstă și persoanele cu handicap, în conformitate cu Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.

(12) Aproximativ jumătate din toate componentele contribuie la sănătate și la reziliența economică, socială și instituțională; aceste aspecte fac obiectul unor măsuri precum consolidarea rețelelor naționale de asistență medicală primară, îngrijire continuă și paliativă, furnizarea de locuințe sociale la prețuri accesibile și de servicii sociale integrate inovatoare în zonele metropolitane Lisabona și Porto. Adoptarea tehnologiilor digitale și a soluțiilor de interoperabilitate consolidează capacitatea instituțională și reziliența administrației publice. Politicile pentru generația următoare sunt abordate printr-o serie de măsuri, aproape o treime din toate componentele fiind direct legate de acest pilon, cu un impact direct asupra copiilor și a tinerilor; printre măsurile avute în vedere se numără sporirea capacității structurilor de îngrijire a copiilor, cursurile de educație și formare profesională și învățământul terțiar, inclusiv pentru cursurile STEAM, îmbunătățirea perspectivelor legate de carieră și de venituri ale tinerilor, sporirea numărului de locuri de cazare pentru studenți în învățământul superior. Aceste măsuri sunt însoțite de măsura privind digitalizarea educației și distribuirea de echipamente informatice personale studenților.

Abordarea tuturor provocărilor sau a unei părți semnificative a provocărilor identificate în recomandările specifice țării

(13) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu secțiunea 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va contribui la abordarea în mod eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice țării sau a unei părți semnificative a acestora (nota A), inclusiv în ceea ce privește aspectele lor fiscale, și în recomandările adoptate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, adresate Portugaliei, sau a provocărilor identificate în alte documente relevante adoptate oficial de Comisie în contextul semestrului european.

(14) Recomandările referitoare la măsurile imediate de politică fiscal-bugetară luate ca răspuns la pandemie pot fi considerate ca nefăcând obiectul planului de redresare și reziliență al Portugaliei, în pofida faptului că, în general, Portugalia a răspuns în mod adecvat și suficient la nevoia imediată de a sprijini economia prin mijloace

fiscal-bugetare în 2020 și 2021, în conformitate cu dispozițiile clauzei derogatorii generale. În plus, recomandarea de a atinge obiectivul bugetar pe termen mediu în 2020, ținând seama de marja permisă în cazul unor evenimente neobișnuite pentru care a fost acordată o abatere temporară, nu mai este relevantă, atât din cauza faptului că perioada bugetară corespunzătoare a expirat, cât și din cauza activării, în martie 2020, în contextul crizei provocate de pandemie, a clauzei derogatorii generale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere.

(15) Planul include un set amplu de reforme și investiții care se consolidează reciproc și care contribuie la abordarea cu eficacitate a tuturor provocărilor economice și sociale evidențiate în recomandările specifice adresate Portugaliei de către Consiliu în cadrul semestrului european din 2019 și din 2020 sau a unei părți semnificative a acestora, în special în domeniul calității și al sustenabilității finanțelor publice, al accesibilității și rezilienței serviciilor sociale și ale sistemului de sănătate, al pieței forței de muncă, al educației și al competențelor, al C&D și al inovării, al tranziției climatice și digitale, al mediului de afaceri și al sistemului de justiție.

(16) Planul include o reformă fiscal-structurală cuprinzătoare care se preconizează că va îmbunătăți substanțial calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice și va consolida controlul cheltuielilor în ansamblu, eficiența costurilor și o bugetare adecvată. O astfel de reformă include măsuri progresive, care se preconizează că vor conduce la punerea în aplicare deplină și eficace a Legii-cadru a bugetului pentru 2015, consacrând analizele cheltuielilor drept o caracteristică structurală a procesului bugetar anual al Portugaliei, asigurând evaluarea *ex post* a creșterii eficienței și consolidând achizițiile publice centralizate. Se preconizează, de asemenea, că reforma respectivă va consolida sustenabilitatea financiară a întreprinderilor de stat, prin punerea în aplicare a unui nou model de analiză și de prezentare a situației financiare și a performanței acestora, pentru a permite o monitorizare mai promptă, mai transparentă și mai cuprinzătoare. Reforma prevede, de asemenea, utilizarea unor instrumente de planificare și gestionare vizând sporirea responsabilității, cum ar fi modernizarea contractelor de gestionare în vederea diseminării unor practici de gestionare axate pe performanță. Această reformă este însoțită de o investiție în sistemele informatice pentru gestionarea finanțelor publice.

(17) Sunt prevăzute reforme și investițiile și pentru a consolida reziliența sistemului de sănătate și pentru a contribui la accesul egal la servicii de sănătate și de îngrijire pe termen lung de calitate. Astfel de reforme și investiții prevăd, în special, consolidarea capacității de răspuns a serviciilor de asistență medicală primară, de sănătate mintală și de îngrijire pe termen lung, fiind corelate cu măsuri de sporire a eficienței și a coordonării între diferitele elemente ale Serviciului Național de Sănătate. Sunt prevăzute măsuri specifice, care au drept scop consolidarea sistemului regional de sănătate din regiunea ultraperiferică Madeira și digitalizarea sistemelor de sănătate atât din Madeira, cât și din Azore. În plus, finalizarea reformei modelului de guvernanță al spitalelor publice abordează cauzele profunde ale arieratelor persistente înregistrate de spitalele publice. Se preconizează că reforma respectivă va îmbina o mai mare autonomie a spitalelor în ceea ce privește deciziile în materie de investiții și de recrutare de personal cu o monitorizare sporită și o mai mare responsabilizare, contribuind astfel la prevenirea acumulării de arierate într-un mod durabil.

(18) Planul abordează provocările sociale, oferind un răspuns semnificativ la necesitatea de a îmbunătăți eficacitatea și caracterul adecvat al plaselor de siguranță socială, în special prin realizarea de reforme și investiții în locuințele sociale și în serviciile

sociale, cu accent pe persoanele în vârstă, pe copii și pe grupurile vulnerabile de persoane cu handicap. Astfel de reforme și investiții prevăd aprobarea Planului național privind locuințele și a Strategiei naționale de combatere a sărăciei, precum și un program de sprijin pentru accesul la locuințe prin construirea de noi clădiri sau renovarea locuințelor existente, crearea și renovarea de locuri în centrele sociale, consolidarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și în comunitate, instituirea unor echipe de intervenție socială în municipalitățile din Portugalia continentală, elaborarea unor programe integrate de sprijinire a comunităților defavorizate din zonele metropolitane defavorizate și facilitarea accesului la serviciile de securitate socială prin digitalizare.

(19) Planul cuprinde reforme și investiții care abordează blocajele de lungă durată ce afectează mediul de afaceri. Printre acestea se numără reducerea restricțiilor care afectează diverse profesii reglementate pentru a stimula concurența, revizuirea cerințelor de acordare a licențelor pentru întreprinderi și implementarea principiului înregistrării unice în relațiile cu administrația publică pentru a reduce costurile administrative, precum și modernizarea și sporirea eficienței sistemului de justiție, beneficiind totodată de creșterea eficienței legată de digitalizarea procedurilor.

(20) Sunt prevăzute investiții semnificative pentru stimularea cercetării și a inovării, în special prin dezvoltarea de agende de inovare în sectoarele-cheie, inclusiv de agende verzi care vizează promovarea legăturilor dintre mediul de afaceri și știință. Sunt prevăzute, de asemenea, investiții pentru a stimula cercetarea și inovarea în agricultura durabilă. Planul cuprinde și investiții pentru recapitalizarea întreprinderilor, cum ar fi crearea unui vehicul cu scop special, care ar trebui să investească ulterior în întreprinderile portugheze viabile, furnizând finanțare prin capitaluri proprii și finanțare de cvasi-capital.

(21) Planul contribuie în mod semnificativ la abordarea provocării reprezentate de tranziția climatică. Acesta include investiții destinate cercetării și inovării menite să ducă la decarbonizarea sectoarelor productive, precum și măsuri de sporire a performanței energetice a clădirilor, atât în sectorul privat, cât și în cel public. Se preconizează că planul va spori durabilitatea sistemelor de transport prin consolidarea autorităților de gestionare a transportului public și prin investiții în extinderea rețelelor de metrou, precum și a sistemelor de tranzit feroviar ușor și cu autobuzul expres în zonele metropolitane Lisabona și Porto, precum și prin achiziționarea de vehicule cu emisii zero pentru flota de transport public. Măsurile vizează și promovarea investițiilor în energia din surse regenerabile pe continent și în regiunile ultraperiferice Madeira și Azore. Reformele și investițiile semnificative ar trebui să protejeze pădurile pentru a atenua impactul schimbărilor climatice. Se preconizează că programele de amenajare și gestionare a peisajului vor fasona peisajul dorit al teritoriilor vulnerabile pentru a spori reziliența acestora la riscurile asociate schimbărilor climatice, în special incendiile rurale și declinul biodiversității, promovând totodată creșterea durabilă și coeziunea teritorială prin sporirea dimensiunii medii a proprietăților agricole, schimbarea destinației terenurilor și planificarea de noi activități economice.

(22) Planul contribuie în mod semnificativ la abordarea provocărilor generate de tranziția digitală atât în regiunile continentale, cât și în regiunile autonome Madeira și Azore. Sunt planificate reforme și investiții semnificative în domeniul digitalizării întreprinderilor în vederea adoptării unor tehnologii și procese digitale. Investițiile și reformele în educație și în sistemele de educație și formare profesională se concentrează în mare măsură pe adaptarea programelor de învățământ, a metodelor de

predare și a resurselor pentru furnizarea de competențe digitale adaptate nevoilor specifice ale diferitelor grupuri, cum ar fi studenții, profesorii, forța de muncă, întreprinderile și funcționarii publici. Alte reforme și investiții semnificative vizează digitalizarea administrației publice prin acțiuni prevăzute pentru administrația publică generală, sistemul de justiție și gestionarea finanțelor publice, cu scopul de a asigura mai multă eficiență, reziliență și accesibilitate pentru cetățeni în administrația publică.

(23) Prin abordarea provocărilor sus-menționate, se preconizează că planul va contribui, de asemenea, la corectarea dezechilibrelor macroeconomice[4] legate de stocurile mari ale datoriei externe nete, ale datoriei publice și private, în contextul unui nivel ridicat de credite neperformante și al unei creșteri scăzute a productivității.

Contribuția la potențialul de creștere, la crearea de locuri de muncă și la reziliența economică, socială și instituțională

(24) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (c) și cu secțiunea 2.3 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va avea un impact important (nota A) asupra întăririi potențialului de creștere, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice, sociale și instituționale a statului membru, contribuind la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, inclusiv prin promovarea politicilor în favoarea copiilor și a tinerilor, și asupra atenuării impactului economic și social al crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidând astfel coeziunea și convergența economică, socială și teritorială în cadrul Uniunii.

(25) Simulările efectuate de serviciile Comisiei arată că planul are potențialul de a genera, până în 2026, o creștere a PIB-ului Portugaliei cuprinsă între 1,5 % și 2,4 %[5]. Planul de redresare și reziliență al Portugaliei include un pachet ambițios de reforme și investiții menite să abordeze vulnerabilitățile la șocuri cu care se confruntă această țară și să consolideze reziliența sa economică, instituțională și socială. Reformele care elimină blocajele instituționale și stimulează concurența, alături de investițiile semnificative în politicile active în domeniul pieței forței de muncă, în C&D, inovare și digitalizare abordează cauzele profunde ale provocărilor identificate și se preconizează că vor stimula competitivitatea și productivitatea țării.

(26) Se așteaptă ca principalele contribuții la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă să provină din investiții și reforme în inovare, educație, inclusiv în competențele digitale și în formarea profesională, decarbonizarea industriei, digitalizarea întreprinderilor, capitalizarea întreprinderilor și sectorul locuințelor. Printre celelalte domenii principale de intervenție se numără asistența medicală, cultura, infrastructura de transport, silvicultura și gestionarea apei, calitatea și capacitatea administrației publice, inclusiv gestionarea finanțelor publice, serviciile judiciare și digitalizarea serviciilor publice.

(27) Planul prevede măsuri semnificative menite să abordeze provocările sociale rămase nesoluționate de mult timp, care au, de asemenea, un impact important asupra

[4] Aceste dezechilibre macroeconomice se referă la recomandările formulate în 2019 și în 2020 în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011.

[5] Aceste simulări reflectă impactul global al NGEU, care include, de asemenea, finanțarea pentru ReactEU, precum și majorarea finanțării pentru Orizont Europa, InvestEU, Fondul pentru o tranziție justă, dezvoltare rurală și rescEU. Această simulare nu include posibilul impact pozitiv al reformelor structurale, care poate fi substanțial.

dimensiunii teritoriale și a decalajului dintre mediul urban și cel rural, consolidând astfel coeziunea economică, socială și teritorială și convergența în Portugalia și în Uniune. Măsurile sus-menționate acoperă necesitatea de a consolida capacitatea de reacție și accesibilitatea serviciilor de sănătate și de îngrijire pe termen lung, având în vedere îmbătrânirea demografică rapidă, precum și necesitatea de a oferi acces la locuințe sociale și la prețuri accesibile. Vulnerabilitățile sociale ar trebui, de asemenea, abordate prin furnizarea unei game largi de servicii sociale destinate persoanelor în vârstă, persoanelor cu handicap, minorităților etnice și migranților, precum și prin programe integrate de sprijinire a comunităților defavorizate din zonele metropolitane defavorizate. Procedând astfel, ar trebui să se consolideze rețelele de transport public în zonele urbane, care sunt deosebit de relevante pentru lucrătorii defavorizați care fac naveta, și să se întărească drepturile lucrătorilor, în special în ceea ce privește contractele de muncă atipice legate de economia digitală. Aceste măsuri vor contribui la punerea în aplicare a Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, aprobat cu ocazia summitului de la Porto din 7 mai 2021, și se preconizează că măsurile vor contribui la îmbunătățirea nivelurilor indicatorilor tabloului de bord social.

(28) Măsuri importante îi vizează pe copii și tineri, cum ar fi măsurile de mărire a capacității grădinițelor și a serviciilor de îngrijire a copiilor, și favorizează crearea de locuri de muncă permanente, de calitate pentru tineri. Planul ar trebui, de asemenea, să încurajeze înscrierea tinerilor la cursurile de învățământ superior, în special în disciplinele STEAM, și să creeze o rețea de instituții de învățământ superior care să ofere cursuri postuniversitare de scurtă durată. Măsurile ar trebui să sprijine, de asemenea, integrarea tehnologiilor digitale în sistemul de învățământ primar și secundar, oferind posibilitatea de a utiliza resurse digitale în sălile de clasă, de a digitaliza conținutul educațional și de a crea laboratoare cu tehnologii educaționale precum roboții programabili.

Principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative”

(29) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (d) și cu secțiunea 2.4 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va asigura faptul că nicio măsură de implementare a reformelor și a proiectelor de investiții incluse în planul de redresare și reziliență nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu (nota A), în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului[6] (principiul „de a nu aduce prejudicii semnificative”).

(30) Planul de redresare și reziliență asigură faptul că, pentru fiecare reformă și investiție, nu se aduc prejudicii semnificative vreunuia dintre cele șase obiective de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, și anume atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine, economia circulară, prevenirea și controlul poluării, precum și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor. Portugalia a furnizat justificări în conformitate cu Orientările tehnice ale Comisiei Europene privind principiul „de a nu prejudicia în mod semnificativ”

[6] Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

(2021/C 58/01). Acolo unde este necesar, Portugalia a propus implementarea unor măsuri de atenuare pentru a evita prejudiciile semnificative, ceea ce ar trebui să se realizeze prin intermediul unor jaloane relevante.

(31) S-a acordat o atenție deosebită măsurilor al căror impact asupra obiectivelor de mediu necesită o examinare atentă. Componenta 7 – Infrastructuri conține patru măsuri care presupun construirea sau modernizarea infrastructurii de transport rutier (RE-C7-I2, I3, I4 și I5). Pentru a evita prejudicierea semnificativă a obiectivelor de atenuare a schimbărilor climatice și de prevenire și control al poluării, planul de redresare și reziliență al Portugaliei include ca măsură de însoțire investiția RE-C7-I00 – Extinderea rețelei de încărcare a vehiculelor electrice. Acest lucru ar trebui să antreneze decarbonizarea transportului rutier prin punerea la dispoziție, până în 2025, a 15 000 de stații de încărcare a vehiculelor electrice care să fie accesibile publicului. În mod similar, în ceea ce privește măsurile de gestionare a apei din cadrul componentei 9 – Gestionarea apei (TC-C9-I1 și I2), care cuprind construirea unui baraj, a unei stații de desalinizare, precum și măsuri de irigare și de captare a apei, Portugalia ar trebui să vegheze, de asemenea, ca niciun prejudiciu semnificativ să nu fie adus mediului prin implementarea oricărui rezultat și a oricărei condiții din evaluarea impactului asupra mediului care ar putea fi relevante pentru măsurile respective, în conformitate cu legislația UE în domeniul mediului, inclusiv cu Directiva-cadru privind apa (2000/60/CE). Aceasta vizează, în special, evitarea unui impact semnificativ asupra corpurilor de apă relevante, care ar pune în pericol sau ar întârzia realizarea obiectivului privind starea bună sau potențial bună a corpurilor de apă. Se urmărește, de asemenea, garantarea faptului că habitatele și speciile protejate care depind în mod direct de apa în cauză nu sunt afectate în mod negativ de măsurile menționate.

Contribuția la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate

(32) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (e) și cu secțiunea 2.5 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență conține măsuri care contribuie în mare măsură (nota A) la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate, sau la abordarea provocărilor generate de această tranziție. Suma alocată pentru măsurile de sprijinire a obiectivelor climatice reprezintă 37,9 % din suma totală alocată prin plan, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa VI la Regulamentul (UE) 2021/241. În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență este în concordanță cu informațiile incluse în Planul național privind energia și clima pentru 2030.

(33) Se preconizează că reformele și investițiile vor avea o contribuție semnificativă la promovarea obiectivelor în materie de decarbonizare și de tranziție energetică ale Portugaliei, astfel cum sunt prevăzute în Planul național privind energia și clima pentru 2030 (PNEC 2030) și în Foaia de parcurs pentru neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până în 2050, contribuind astfel la ținta și, respectiv, la obiectivul Uniunii în materie de climă. Șaisprezece componente conțin măsuri care contribuie la obiectivul climatic, iar șaisprezece componente conțin măsuri care contribuie la obiectivele de mediu, inclusiv la biodiversitate. Se preconizează că biodiversitatea va fi sporită, în special prin îmbunătățirea gestionării pădurilor, prin abordarea problemelor reprezentate de existența unor zone extinse de monoculturi negestionate și de riscurile mari de incendii sau prin promovarea unei economii albastre durabile. Se preconizează că implementarea acestor măsuri propuse va avea un impact de durată, în

special prin faptul că va contribui la tranziția verde, la îmbunătățirea biodiversității și la protecția mediului.

(34) Măsurile care vizează asigurarea eficienței energetice sunt responsabile pentru o parte din contribuția în domeniul climei. Alte contribuții semnificative în domeniul climei sau al mediului sunt furnizate prin investiții în transportul urban durabil sau în adaptarea la schimbările climatice și în prevenirea acestora. De asemenea, procesele de cercetare și inovare axate pe economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon, pe reziliența și pe adaptarea la schimbările climatice, precum și măsurile de gestionare a pădurilor și a apei contribuie la îndeplinirea obiectivelor climatice și de mediu. Reformele au drept scop promovarea decarbonizării industriei, dezvoltarea unor procese de producție mai durabile și îmbunătățirea planificării transporturilor.

Contribuția la tranziția digitală

(35) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (f) și cu secțiunea 2.6 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență conține măsuri despre care se preconizează (nota A) că vor contribui, în mare măsură, în mod eficace la tranziția digitală sau la abordarea provocărilor generate de aceasta. Suma alocată pentru măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 22,1 % din suma totală alocată pentru plan, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa VII la Regulamentul (UE) 2021/241.

(36) În ansamblu, paisprezece componente conțin măsuri care contribuie la obiectivul digital printr-o abordare transversală amplă, cu patru componente dedicate în întregime tranziției digitale. Sunt planificate reforme și investiții semnificative în domeniul digitalizării întreprinderilor și al furnizării de competențe digitale. Alte reforme și investiții semnificative vizează digitalizarea administrației publice, a sistemului de justiție și a gestionării finanțelor publice. Alte investiții sunt destinate digitalizării unor sectoare specifice, cum ar fi învățământul primar și secundar, sănătatea, cultura și gestionarea pădurilor.

(37) Pe lângă contribuția la tranziția digitală, aceste investiții abordează, de asemenea, provocările legate de nivelurile de competențe ale populației, în special alfabetizarea digitală a populației adulte și necesitatea de a adapta competențele la nevoile aflate în evoluție ale pieței forței de muncă. Investițiile contribuie și la abordarea provocărilor legate de accesul egal la tehnologiile digitale, precum și la educație și formare de calitate.

(38) Se preconizează că reformele și investițiile legate de digitalizare care sunt incluse în planul de redresare și reziliență vor avea un impact de durată, în special asupra tranziției digitale a administrației publice a țării, asupra sistemului de justiție, a serviciilor sociale, a structurii întreprinderilor, a nivelurilor de competențe ale populației și asupra serviciilor de sănătate naționale și regionale.

Impact de durată

(39) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (g) și cu secțiunea 2.7 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență va avea în mare măsură un impact de durată asupra Portugaliei (nota A).

(40) Planul prezintă schimbări structurale în domeniul administrației publice, al locuințelor, al capitalizării întreprinderilor și al inovării, al sistemului de justiție, al profesiilor reglementate, precum și în domeniul digitalizării administrației publice. În multe cazuri, măsurile din cadrul diferitelor componente ale planului sunt concepute astfel

încât să sporească nivelul de digitalizare a instituțiilor relevante, ceea ce se preconizează că va avea un impact de durată asupra calității serviciilor și a mediului de afaceri.

(41) În domeniul investițiilor, se preconizează o schimbare structurală de durată în urma înființării, a capitalizării și a extinderii misiunii Băncii Naționale de Promovare, *Banco Português de Fomento*. Se preconizează că majorarea propusă a capitalizării bancare va facilita accesul la finanțare, în special pentru IMM-urile afectate de criză, stimulând totodată competitivitatea și crearea de locuri de muncă pe termen lung. Printre alte obiective-cheie de politică se numără transferurile de cunoștințe și tehnologie către întreprinderi, diversificarea produselor și a serviciilor și realizarea de investiții în C&D în valoare de 3 % din PIB până în 2030. În cele din urmă, investițiile și politicile axate pe decarbonizarea industriei vizează îmbunătățirea eficienței energetice a sectorului industrial și reducerea nivelului de importuri din cadrul economiei portugheze, îmbunătățind astfel competitivitatea și potențialul de creștere al țării și contribuind totodată la îndeplinirea obiectivelor climatice.

(42) Impactul de durată al planului poate fi, de asemenea, consolidat prin sinergii între plan și alte programe finanțate din fondurile politicii de coeziune, în special prin abordarea cu seriozitate a provocărilor teritoriale adânc înrădăcinate și prin promovarea unei dezvoltări echilibrate.

Monitorizare și implementare

(43) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (h) și cu secțiunea 2.8 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, măsurile propuse în planul de redresare și reziliență sunt adecvate (nota A) pentru asigurarea monitorizării și a implementării eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a calendarului, a jaloanelor și a țintelor preconizate, precum și a indicatorilor aferenți.

(44) Structura administrativă „Estrutura de Missão Recuperar Portugal” („grupul operativ *Recuperar Portugal*”) ar trebui să monitorizeze și să implementeze planul. Responsabilitățile sale sunt clar definite și consacrate în dreptul intern, ceea ce asigură un mecanism solid de coordonare și raportare între această structură și alte organisme responsabile cu implementarea investițiilor și a reformelor în cadrul diferitelor componente. Aceasta a atribuit în mod clar responsabilități și o structură adecvată pentru implementarea planului, pentru monitorizarea progreselor înregistrate și pentru raportare. Grupul operativ ar trebui să fie instituit până la sfârșitul implementării planului.

(45) Jaloanele și țintele prevăzute în planul Portugaliei constituie un sistem adecvat de monitorizare a implementării planului. Aceste jaloane și ținte sunt suficient de clare și de cuprinzătoare pentru a se asigura faptul că finalizarea lor poate fi urmărită și verificată. Mecanismele de verificare, colectarea datelor și responsabilitățile descrise de autoritățile portugheze par suficient de solide pentru a justifica în mod adecvat cererile de plată după atingerea jaloanelor și a țintelor. Jaloanele și țintele sunt, de asemenea, relevante pentru măsurile deja finalizate care sunt eligibile în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din regulament. Este necesar ca aceste jaloane și ținte să fie atinse în mod satisfăcător, în timp, pentru a justifica o cerere de plată.

(46) Statele membre ar trebui să se asigure că sprijinul financiar acordat în cadrul mecanismului este comunicat și recunoscut în conformitate cu articolul 34 din

Regulamentul (UE) 2021/241. Se poate solicita sprijin tehnic în cadrul instrumentului de sprijin tehnic pentru a ajuta statele membre să își pună în aplicare planul.

Stabilirea costurilor

(47) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (i) și cu secțiunea 2.9 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, justificarea furnizată în plan cu privire la valoarea costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este într-o măsură moderată (nota B) rezonabilă și plauzibilă, este coerentă cu principiul eficienței din punctul de vedere al costurilor și este proporțională cu impactul economic și social național preconizat.

(48) Portugalia a furnizat estimări ale costurilor pentru toate investițiile și reformele având un cost asociat care sunt prevăzute în planul de redresare și reziliență. Defalcarea costurilor este, în general, detaliată și bine fundamentată. Estimările se bazează, în cea mai mare parte, pe comparații cu contractele de achiziții pentru servicii similare, pe investiții anterioare de natură similară sau pe consultări ale pieței. Evaluarea estimărilor costurilor și a documentelor justificative arată că majoritatea costurilor sunt rezonabile și plauzibile. Însă, dat fiind că uneori metodologia utilizată nu este suficient de bine explicată, iar legătura dintre justificare și costul în sine nu este pe deplin clară, nu se poate acorda nota A pentru acest criteriu de evaluare. În fine, cuantumul costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este conform cu principiul eficienței din punctul de vedere al costurilor și proporțional cu impactul economic și social național preconizat.

Protecția intereselor financiare

(49) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (j) și cu secțiunea 2.10 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, măsurile propuse în planul de redresare și reziliență și măsurile suplimentare prevăzute în prezenta decizie sunt adecvate (nota A) pentru prevenirea, depistarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese la utilizarea fondurilor puse la dispoziție în temeiul regulamentului sus-menționat și se preconizează că măsurile respective vor asigura evitarea dublei finanțări în temeiul regulamentului menționat și în cadrul altor programe ale Uniunii. Acest lucru nu aduce atingere aplicării altor instrumente și mijloace vizând promovarea și asigurarea respectării dreptului UE, inclusiv pentru prevenirea, depistarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese, precum și pentru protejarea finanțelor Uniunii în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092 al Parlamentului European și al Consiliului.

(50) Sistemul de control intern descris în plan se bazează pe procese și structuri solide și identifică în mod clar actorii implicați (organisme/entități), precum și rolurile și responsabilitățile acestora pentru îndeplinirea sarcinilor de control intern. Gestionarea sistemului la nivel național va fi centralizată în cadrul grupului operativ *Recuperar Portugal*. Implementarea planului va fi încredințată agențiilor publice, organismelor sau intermediarilor responsabili la nivel descentralizat. Sistemul de control și alte măsuri relevante, inclusiv pentru colectarea și punerea la dispoziție a datelor privind destinatarii finali, sunt adecvate.

(51) Pentru implementarea, monitorizarea și controlul planului de redresare și reziliență, Portugalia va recurge la instrumente informatice. Funcționalitățile informatice sunt descrise în mod clar în plan. Portugalia a indicat că Inspectoratul General al Finanțelor (IGF) va efectua un prim audit privind sistemul de gestionare și control pentru planul

de redresare și reziliență înainte de transmiterea primei cereri de plată (cu excepția prefinanțării) către Comisia Europeană.

Coerența planului

(52) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (k) și cu secțiunea 2.11 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul conține în mare măsură (nota A) măsuri de implementare a reformelor și a proiectelor de investiții publice care reprezintă acțiuni coerente.

(53) Planul de redresare și reziliență al Portugaliei evidențiază o viziune strategică și consecventă pe tot parcursul său, prezentând o coerență între componentele prezentate și între măsurile individuale. Reformele și investițiile prevăzute în fiecare componentă sunt coerente și se consolidează reciproc, iar între componente există sinergii și complementarități. Nicio măsură propusă în cadrul unei componente nu este în contradicție sau nu subminează eficacitatea celorlalte măsuri și nici nu au fost identificate neconcordanțe sau contradicții între diferitele componente.

Egalitate

(54) Planul conține o serie de măsuri care se preconizează că vor contribui la abordarea provocărilor cu care se confruntă această țară în domeniul egalității de gen și al egalității de șanse pentru toți. Printre acestea se numără reforme menite să combată inegalitatea de remunerare între femei și bărbați și segregarea profesională, precum și măsuri de atragere a femeilor tinere în a urma studii STEAM. Partea din plan consacrată răspunsurilor în materie de politică socială include o strategie națională pentru incluziunea persoanelor cu handicap, precum și o strategie națională de combatere a sărăciei.

Autoevaluarea securității

(55) A fost furnizată o autoevaluare a securității pentru investițiile în conectivitate și în capacitățile digitale, în conformitate cu articolul 18 alineatul (4) litera (g) din Regulamentul (UE) 2021/241. Autoevaluarea prevede o matrice a riscurilor și a măsurilor de atenuare. Sunt identificate, în total, optsprezece riscuri posibile, incluzând dependența de furnizori, furnizorii cu risc ridicat, preocupările legate de securitatea cibernetică, perturbarea sistemelor critice. Matricea identifică treisprezece măsuri de atenuare care urmează să fie adoptate pentru a contracara posibilele riscuri, inclusiv cerința de autorizare de securitate din partea furnizorilor, aplicarea de restricții furnizorilor considerați a fi cu risc ridicat, strategiile multifurnizor și sistemele de rezervă pentru funcțiile critice.

Proiecte transfrontaliere și multinaționale

(56) Planul de redresare și reziliență include investiții transfrontaliere în domeniul justiției; acesta accelerează și dezvoltă interoperabilitatea informațiilor privind cazierele judiciare în Sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare (ECRIS) și permite publicarea și căutarea de hotărâri judiciare interoperabile cu ajutorul identificatorului european de jurisprudență (ECLI). Planul sus-menționat facilitează, de asemenea, schimbul de informații între entitățile judiciare pe baza e-Codex și consolidează cooperarea în cadrul Sistemului de informații european privind vehiculele și permisele de conducere (Eucaris) și al resurselor de identificare transfrontalieră precum eIDAS. Alte inițiative transfrontaliere vor fi lansate în domeniul digitalizării întreprinderilor, prin înființarea a 16 „centre de inovare digitală”, ghișee unice care ajută întreprinderile să își îmbunătățească procesele de

afaceri/producție, produsele sau serviciile care utilizează tehnologii digitale. Se preconizează că centrele incluse în plan vor contribui la rețeaua de centre europene de inovare digitală. Alte colaborări transfrontaliere pot avea loc și în domeniul hidrogenului. Portugalia colaborează cu alte state membre la elaborarea unui posibil proiect important de interes european comun (PIIEC) privind hidrogenul. Se preconizează că proiectele privind hidrogenul incluse în plan vor contribui direct sau indirect la această inițiativă.

Procesul de consultare

(57) Planul a făcut obiectul unei ample dezbateri, al unor consultări publice oficiale și al unor seminare tematice în prezența membrilor guvernului. În paralel cu acest proces de consultare publică, guvernul a organizat o serie de consultări cu părțile interesate instituționale, cum ar fi Consiliul Economic și Social, Consiliul de coordonare teritorială și Consiliul Național de Sănătate. Ca reacție la contribuțiile scrise primite pe parcursul celei de a doua consultări publice, guvernul a adus o serie de modificări planului și a inclus, de asemenea, două noi componente: Componenta 4 – Cultură și componenta 10 – Mare.

(58) Pentru a implementa planul, Portugalia a înființat o comisie națională de monitorizare, formată din reprezentanți ai partenerilor sociali și personalități-cheie ale societății civile, care ar trebui să formuleze recomandări pentru implementarea planului. În plus, implementarea planului va putea face, de asemenea, obiectul unui control public prin intermediul portalului pentru transparență. Pentru a asigura asumarea responsabilității de către actorii relevanți, este esențial ca toate autoritățile locale și părțile interesate vizate, inclusiv partenerii sociali, să fie implicate pe tot parcursul implementării investițiilor și a reformelor incluse în plan.

Evaluarea pozitivă

(59) În urma evaluării pozitive de către Comisie a planului de redresare și reziliență al Portugaliei, cu constatarea că planul îndeplinește în mod satisfăcător criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/241, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) din regulamentul menționat și cu anexa V la regulamentul menționat, prezenta decizie ar trebui să stabilească reformele și proiectele de investiții necesare pentru implementarea planului, jaloanele, țintele și indicatorii relevanți, precum și suma pusă la dispoziție de Uniune pentru implementarea planului sub formă de sprijin financiar nerambursabil și de împrumut.

Contribuția financiară

(60) Costurile totale estimate ale planului de redresare și reziliență al Portugaliei sunt de 16 643 679 377 EUR. Întrucât planul de redresare și reziliență îndeplinește într-o măsură satisfăcătoare criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/241 și, în plus, întrucât valoarea costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este mai mare decât contribuția financiară maximă disponibilă pentru Portugalia, contribuția financiară alocată planului de redresare și reziliență al Portugaliei ar trebui să fie egală cu valoarea totală a contribuției financiare disponibile pentru Portugalia.

(61) În conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculul contribuției financiare maxime pentru Portugalia trebuie actualizat până la 30 iunie 2022. Așadar, în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) din regulamentul menționat, ar trebui ca acum să fie pusă la dispoziția Portugaliei o sumă care să fie

angajată juridic până la 31 decembrie 2022. Dacă va fi necesar, în urma actualizării contribuției financiare maxime, Consiliul, la propunerea Comisiei, ar trebui, fără întârzieri nejustificate, să modifice prezenta decizie pentru a include contribuția financiară maximă actualizată.

(62) În plus, pentru a sprijini reformele și investițiile suplimentare, Portugalia a solicitat sprijin sub formă de împrumut. Cuantumul împrumutului solicitat de Portugalia este mai mic de 6,8 % din venitul său național brut pe 2019 în prețuri curente. Valoarea costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este mai mare decât contribuția financiară disponibilă pentru Portugalia și sprijinul sub formă de împrumut solicitat, luate împreună.

(63) Sprijinul care urmează să fie acordat trebuie finanțat din împrumuturile contractate de către Comisie în numele Uniunii, în temeiul articolului 5 din Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului[7]. Sprijinul ar trebui să fie plătit în tranșe după ce Portugalia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante identificate în ceea ce privește implementarea planului de redresare și reziliență.

(64) Portugalia a solicitat o prefinanțare de 13 % din valoarea contribuției financiare și de 13 % din valoarea împrumutului. Această sumă ar trebui să se pună la dispoziția Portugaliei sub rezerva intrării în vigoare a acordului de finanțare prevăzut la articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241 și a acordului de împrumut prevăzut la articolul 15 alineatul (2) din regulamentul sus-menționat și în conformitate cu modalitățile prevăzute în acestea.

(65) Prezenta decizie nu ar trebui să aducă atingere rezultatului niciuneia dintre procedurile legate de acordarea de fonduri ale Uniunii în cadrul oricărui alt program al Uniunii în afară de cel prevăzut de Regulamentul (UE) 2021/241 sau procedurilor legate de denaturări ale funcționării pieței interne care ar putea fi inițiate, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din tratat. Decizia nu prevalează asupra cerinței ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1
Aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență

Se aprobă evaluarea planului de redresare și reziliență al Portugaliei pe baza criteriilor prevăzute la articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/241. În anexa la prezenta decizie sunt prezentate reformele și proiectele de investiții incluse în planul de redresare și reziliență, măsurile și calendarul de monitorizare și implementare a planului de redresare și reziliență, inclusiv jaloanele și țintele relevante și jaloanele și țintele suplimentare aferente plății împrumutului, indicatorii relevanți referitori la atingerea jaloanelor și a țintelor preconizate, precum și măsurile de asigurare a accesului deplin al Comisiei la datele subiacente relevante.

[7] JO L 424, 15.12.2020, p. 1.

Articolul 2
Contribuția financiară

1. Uniunea pune la dispoziția Portugaliei o contribuție financiară sub formă de sprijin nerambursabil în valoare de 13 907 294 284 EUR[8]. Suma de 9 758 504 454 EUR se pune la dispoziție pentru a fi angajată din punct de vedere juridic până la 31 decembrie 2022. Sub rezerva actualizării prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, în urma căreia pentru Portugalia ar rezulta o sumă egală sau mai mare decât această sumă, se pune la dispoziție suma suplimentară de 4 148 789 829 EUR pentru a fi angajată din punct de vedere juridic în perioada 1 ianuarie 2023-31 decembrie 2023.

2. Comisia pune contribuția financiară a Uniunii la dispoziția Portugaliei în tranșe, în conformitate cu anexa la prezenta decizie. Suma de 1 807 948 257 EUR se pune la dispoziție ca plată de prefinanțare, egală cu 13 % din contribuția financiară. Prefinanțarea și tranșele pot fi plătite de Comisie în cadrul unei singure operațiuni de plată sau prin intermediul mai multor plăți eșalonate. Cuantumul tranșelor depinde de disponibilitatea finanțării.

3. Prefinanțarea se eliberează sub rezerva intrării în vigoare a acordului de finanțare prevăzut la articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241 și în conformitate cu modalitățile prevăzute în acesta. Prefinanțarea se lichidează prin deduceri proporționale din tranșele plătite.

4. Eliberarea tranșelor în conformitate cu acordul de finanțare este condiționată de disponibilitatea finanțării și de o decizie a Comisiei, adoptată în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul (UE) 2021/241, care să ateste că Portugalia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante identificate în ceea ce privește implementarea planului de redresare și reziliență. Sub rezerva intrării în vigoare a angajamentelor juridice menționate la alineatul (1), pentru a putea beneficia de sprijinul nerambursabil, jaloanele și țintele trebuie atinse până cel târziu la 31 august 2026.

Articolul 3
Sprijinul sub formă de împrumut

1. Uniunea pune la dispoziția Portugaliei un împrumut de maximum 2 699 000 000 EUR.

2. Comisia pune sprijinul sub formă de împrumut la dispoziția Portugaliei în tranșe, în conformitate cu anexa la prezenta decizie. Suma de 350 870 000 EUR se pune la dispoziție ca plată de prefinanțare, egală cu 13 % din împrumut. Prefinanțarea și tranșele pot fi plătite de Comisie în cadrul unei singure operațiuni de plată sau prin intermediul mai multor plăți eșalonate. Cuantumul tranșelor depinde de disponibilitatea finanțării.

3. Prefinanțarea se eliberează sub rezerva intrării în vigoare a acordului de împrumut prevăzut la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241 și în

[8] Această sumă corespunde alocării financiare după deducerea cotei proporționale a cheltuielilor Portugaliei prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 11 din regulamentul respectiv.

conformitate cu modalitățile prevăzute în acesta. Prefinanțarea se lichidează prin deduceri proporționale din tranșele plătite.

4. Eliberarea tranșelor în conformitate cu acordul de împrumut este condiționată de disponibilitatea finanțării și de o decizie a Comisiei, adoptată în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul (UE) 2021/241, care să ateste că Portugalia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele suplimentare care condiționează împrumutul, identificate în ceea ce privește implementarea planului de redresare și reziliență. Pentru a putea beneficia de sprijinul sub formă de împrumut, jaloanele și țintele suplimentare care condiționează împrumutul trebuie atinse până cel târziu la 31 august 2026.

Articolul 4
Destinatar

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele